

# Asocijacijske sheme

Vedran Krčadinac

6.5.2024.

# Hammingova shema i kodovi

## Primjer: Hammingova shema

Neka je  $F$  skup od  $q$  simbola (“slova”). Skup vrhova  $X = F^d$  sadrži sve uređene  $d$ -torke slova, koje zovemo **riječima**. Udaljenost riječi  $x = (x_1, \dots, x_d)$  i  $y = (y_1, \dots, y_d)$  definiramo kao broj različitih koordinata:  $\partial(x, y) = |\{i \mid x_i \neq y_i\}|$ . Funkcija  $\partial : X \times X \rightarrow \mathbb{R}$  je takozvana **Hammingova metrika**. Neka su riječi  $x, y \in X$  susjedne u grafu  $G$ ; ako su na udaljenosti  $\partial(x, y) = i$ . Tako dobijemo **Hammingovu asocijacijsku shemu**  $H(d, q)$  s  $d$  klasa, reda  $n = q^d$ .

## Primjer: Hammingova shema

Neka je  $F$  skup od  $q$  simbola (“slova”). Skup vrhova  $X = F^n$  sadrži sve uređene  $n$ -torke slova, koje zovemo **riječima**. Udaljenost riječi  $x = (x_1, \dots, x_n)$  i  $y = (y_1, \dots, y_n)$  definiramo kao broj različitih koordinata:  $\partial(x, y) = |\{i \mid x_i \neq y_i\}|$ . Funkcija  $\partial : X \times X \rightarrow \mathbb{R}$  je takozvana **Hammingova metrika**. Neka su riječi  $x, y \in X$  susjedne u grafu  $G_i$  ako su na udaljenosti  $\partial(x, y) = i$ . Tako dobijemo **Hammingovu asocijacijsku shemu**  $H(n, q)$  s  $n$  klasa, reda  $N = q^n$ .

# Hammingova shema i kodovi

## Primjer: Hammingova shema

Neka je  $F$  skup od  $q$  simbola (“slova”). Skup vrhova  $X = F^n$  sadrži sve uređene  $n$ -torke slova, koje zovemo **riječima**. Udaljenost riječi  $x = (x_1, \dots, x_n)$  i  $y = (y_1, \dots, y_n)$  definiramo kao broj različitih koordinata:  $\partial(x, y) = |\{i \mid x_i \neq y_i\}|$ . Funkcija  $\partial : X \times X \rightarrow \mathbb{R}$  je takozvana **Hammingova metrika**. Neka su riječi  $x, y \in X$  susjedne u grafu  $G_i$  ako su na udaljenosti  $\partial(x, y) = i$ . Tako dobijemo **Hammingovu asocijacijsku shemu**  $H(n, q)$  s  $n$  klasa, reda  $N = q^n$ .

## Definicija.

Za podskup vrhova Hammingove sheme  $C \subseteq F^n$  veličine  $M = |C|$  kažemo da je **kod** s parametrima  $(n, M, d)_q$  ako je minimalna udaljenost kodnih riječi  $d = \min\{\partial(x, y) \mid x, y \in C, x \neq y\}$ . Elemente od  $F^n$  zovemo **vektorima**, a elemente od  $C$  **kodnim riječima**.

# Hammingova shema i kodovi

## Primjer: Hammingova shema

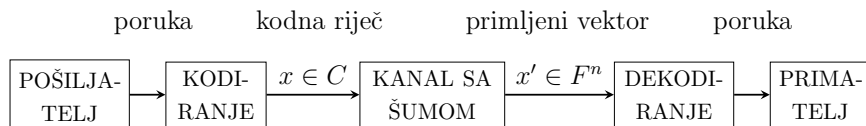
Neka je  $F$  skup od  $q$  simbola (“slova”). Skup vrhova  $X = F^n$  sadrži sve uređene  $n$ -torke slova, koje zovemo **riječima**. Udaljenost riječi  $x = (x_1, \dots, x_n)$  i  $y = (y_1, \dots, y_n)$  definiramo kao broj različitih koordinata:  $\partial(x, y) = |\{i \mid x_i \neq y_i\}|$ . Funkcija  $\partial : X \times X \rightarrow \mathbb{R}$  je takozvana **Hammingova metrika**. Neka su riječi  $x, y \in X$  susjedne u grafu  $G_i$  ako su na udaljenosti  $\partial(x, y) = i$ . Tako dobijemo **Hammingovu asocijacijsku shemu**  $H(n, q)$  s  $n$  klasa, reda  $N = q^n$ .

## Definicija.

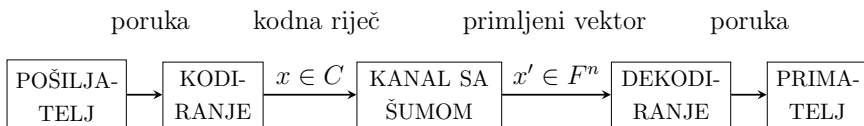
Za potprostor vrhova Hammingove sheme  $C \leq \mathbb{F}_q^n$  dimenzije  $m = \dim C$  kažemo da je **linearni kod** s parametrima  $[n, m, d]_q$  ako je minimalna udaljenost kodnih riječi  $d = \min\{\partial(x, y) \mid x, y \in C, x \neq y\}$ .

Elemente od  $\mathbb{F}_q^n$  zovemo **vektorima**, a elemente od  $C$  **kodnim riječima**.

# Kodiranje s ispravljanjem pogrešaka



# Kodiranje s ispravljanjem pogrešaka



## Propozicija.

Kod  $C$  s parametrima  $(n, M, d)_q$  može otkriti bilo kojih  $d - 1$  ili manje pogrešaka i ispraviti bilo kojih  $e = \lfloor \frac{d-1}{2} \rfloor$  ili manje pogrešaka.

## Propozicija (Singletonova ocjena)

Ako postoji  $(n, M, d)_q$  kod  $C$ , onda vrijedi

$$M \leq q^{n-d+1}$$



## Propozicija (Singletonova ocjena)

Ako postoji  $(n, M, d)_q$  kod  $C$ , onda vrijedi

$$M \leq q^{n-d+1}$$

Verzija za linearne kodove:  $m \leq n - d + 1$

# Ocjene za parametre kodova

## Propozicija (Singletonova ocjena)

Ako postoji  $(n, M, d)_q$  kod  $C$ , onda vrijedi

$$M \leq q^{n-d+1}$$

Verzija za linearne kodove:  $m \leq n - d + 1$

## Propozicija (Ocjena pakiranja kugli)

Ako postoji  $(n, M, d)_q$  kod  $C$  i ako je  $e = \lfloor \frac{d-1}{2} \rfloor$ , onda vrijedi

$$M \leq \frac{q^n}{\sum_{i=0}^e \binom{n}{i} (q-1)^i}$$

Težina vektora  $x = (x_1, \dots, x_n) \in \mathbb{F}_q^n$ :

$$w(x) = |\{i \in \{1, \dots, n\} \mid x_i \neq 0\}|$$

Težina vektora  $x = (x_1, \dots, x_n) \in \mathbb{F}_q^n$ :

$$w(x) = |\{i \in \{1, \dots, n\} \mid x_i \neq 0\}|$$

Minimalna težina koda  $C$ :

$$w(C) = \min\{w(x) \mid x \in C, x \neq 0\}$$

Težina vektora  $x = (x_1, \dots, x_n) \in \mathbb{F}_q^n$ :

$$w(x) = |\{i \in \{1, \dots, n\} \mid x_i \neq 0\}|$$

Minimalna težina koda  $C$ :

$$w(C) = \min\{w(x) \mid x \in C, x \neq 0\}$$

## Propozicija.

Za linearne kodove minimalna težina jednaka je minimalnoj udaljenosti koda.

$$d(C) = \{\partial(x, y) \mid x, y \in C, x \neq y\}$$

## Definicija.

**Generirajuća matrica** linearnog  $[n, m, d]_q$  koda  $C$  je  $m \times n$  matrica  $G$  kojoj reci čine bazu od  $C$ . Kažemo da je u **standardnom obliku** ako je  $G = [I \ A]$ , gdje je  $I$  jedinična  $m \times m$  matrica, a  $A$  je neka  $m \times (n - m)$  matrica nad  $\mathbb{F}_q$ .

## Definicija.

**Generirajuća matrica** linearnog  $[n, m, d]_q$  koda  $C$  je  $m \times n$  matrica  $G$  kojoj reci čine bazu od  $C$ . Kažemo da je u **standardnom obliku** ako je  $G = [I \ A]$ , gdje je  $I$  jedinična  $m \times m$  matrica, a  $A$  je neka  $m \times (n - m)$  matrica nad  $\mathbb{F}_q$ .

Poruke: vektori iz  $\mathbb{F}_q^m$

## Definicija.

**Generirajuća matrica** linearnog  $[n, m, d]_q$  koda  $C$  je  $m \times n$  matrica  $G$  kojoj reci čine bazu od  $C$ . Kažemo da je u **standardnom obliku** ako je  $G = [I \ A]$ , gdje je  $I$  jedinična  $m \times m$  matrica, a  $A$  je neka  $m \times (n - m)$  matrica nad  $\mathbb{F}_q$ .

Poruke: vektori iz  $\mathbb{F}_q^m$

Kodiranje: injektivna funkcija iz  $\mathbb{F}_q^m \rightarrow \mathbb{F}_q^n$  kojoj je slika  $C$



## Definicija.

**Generirajuća matrica** linearnog  $[n, m, d]_q$  koda  $C$  je  $m \times n$  matrica  $G$  kojoj reci čine bazu od  $C$ . Kažemo da je u **standardnom obliku** ako je  $G = [I \ A]$ , gdje je  $I$  jedinična  $m \times m$  matrica, a  $A$  je neka  $m \times (n - m)$  matrica nad  $\mathbb{F}_q$ .

Poruke: vektori iz  $\mathbb{F}_q^m$

Kodiranje: injektivna funkcija iz  $\mathbb{F}_q^m \rightarrow \mathbb{F}_q^n$  kojoj je slika  $C$

$$u \mapsto uG, \quad \forall u \in \mathbb{F}_q^m$$

## Definicija.

**Generirajuća matrica** linearnog  $[n, m, d]_q$  koda  $C$  je  $m \times n$  matrica  $G$  kojoj reci čine bazu od  $C$ . Kažemo da je u **standardnom obliku** ako je  $G = [I \ A]$ , gdje je  $I$  jedinična  $m \times m$  matrica, a  $A$  je neka  $m \times (n - m)$  matrica nad  $\mathbb{F}_q$ .

Poruke: vektori iz  $\mathbb{F}_q^m$

Kodiranje: injektivna funkcija iz  $\mathbb{F}_q^m \rightarrow \mathbb{F}_q^n$  kojoj je slika  $C$

$$u \mapsto uG, \quad \forall u \in \mathbb{F}_q^m$$

Ako je  $G = [I \ A]$  u standardnom obliku i  $A = [\alpha_{ij}]$ :

$$uG = (x_1, \dots, x_n), \quad x_i = u_i \quad \text{za } i = 1, \dots, m$$

$$x_{m+j} = \sum_{i=1}^m \alpha_{ij} u_i \quad \text{za } j = 1, \dots, n - m$$

**Primjer:** binarni  $[7, 4, 3]_2$  kod ( $n = 7$ ,  $m = 4$ ,  $d = 3$ ,  $q = 2$ ,  $e = 1$ )

$$G = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

**Primjer:** binarni  $[7, 4, 3]_2$  kod ( $n = 7$ ,  $m = 4$ ,  $d = 3$ ,  $q = 2$ ,  $e = 1$ )

$$G = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

0 → 0000 000	4 → 0100 101	8 → 1000 110	C → 1100 011
1 → 0001 111	5 → 0101 010	9 → 1001 001	D → 1101 100
2 → 0010 011	6 → 0110 110	A → 1010 101	E → 1110 000
3 → 0011 100	7 → 0111 001	B → 1011 010	F → 1111 111

Produkt vektora  $x = (x_1, \dots, x_n)$  i  $y = (y_1, \dots, y_n)$ :

$$x \cdot y = \sum_{i=1}^n x_i y_i$$

# Dualni kod

**Produkt** vektora  $x = (x_1, \dots, x_n)$  i  $y = (y_1, \dots, y_n)$ :

$$x \cdot y = \sum_{i=1}^n x_i y_i$$

Vektori su **ortogonalni** ako je  $x \cdot y = 0$ .

# Dualni kod

Produkt vektora  $x = (x_1, \dots, x_n)$  i  $y = (y_1, \dots, y_n)$ :

$$x \cdot y = \sum_{i=1}^n x_i y_i$$

Vektori su **ortogonalni** ako je  $x \cdot y = 0$ .

Dualni kod:

$$C^\perp = \{x \in \mathbb{F}_q^n \mid x \cdot y = 0, \forall y \in C\}$$

# Dualni kod

**Produkt** vektora  $x = (x_1, \dots, x_n)$  i  $y = (y_1, \dots, y_n)$ :

$$x \cdot y = \sum_{i=1}^n x_i y_i$$

Vektori su **ortogonalni** ako je  $x \cdot y = 0$ .

**Dualni kod:**

$$C^\perp = \{x \in \mathbb{F}_q^n \mid x \cdot y = 0, \forall y \in C\}$$

**Propozicija.**

Ako je  $\dim C = m$ , onda je  $C^\perp$  linearni kod dimenzije  $n - m$ .



# Dualni kod

**Produkt** vektora  $x = (x_1, \dots, x_n)$  i  $y = (y_1, \dots, y_n)$ :

$$x \cdot y = \sum_{i=1}^n x_i y_i$$

Vektori su **ortogonalni** ako je  $x \cdot y = 0$ .

**Dualni kod:**

$$C^\perp = \{x \in \mathbb{F}_q^n \mid x \cdot y = 0, \forall y \in C\}$$

**Propozicija.**

Ako je  $\dim C = m$ , onda je  $C^\perp$  linearni kod dimenzije  $n - m$ .

**Propozicija.**

Za svaki linearni kod  $C \leq \mathbb{F}_q^n$  vrijedi  $(C^\perp)^\perp = C$ .

# Dualni kod

Matrica provjere parnosti koda  $C$  je generirajuća matrica od  $C^\perp$

Matrica provjere parnosti koda  $C$  je generirajuća matrica od  $C^\perp$

Ako je  $C$  kod duljine  $n$  i dimenzije  $m$ :

$$G \rightsquigarrow m \times n \text{ matrica}$$

$$P \rightsquigarrow (n - m) \times n \text{ matrica}$$

# Dualni kod

Matrica provjere parnosti koda  $C$  je generirajuća matrica od  $C^\perp$

Ako je  $C$  kod duljine  $n$  i dimenzije  $m$ :

$$G \rightsquigarrow m \times n \text{ matrica}$$

$$P \rightsquigarrow (n - m) \times n \text{ matrica}$$

## Propozicija.

Neka je  $P$  matrica provjere parnosti koda  $C$ . Vektor  $x \in \mathbb{F}_q^n$  pripada kodu  $C$  ako i samo ako je  $xP^T = 0$ .

Matrica provjere parnosti koda  $C$  je generirajuća matrica od  $C^\perp$

Ako je  $C$  kod duljine  $n$  i dimenzije  $m$ :

$$G \rightsquigarrow m \times n \text{ matrica}$$

$$P \rightsquigarrow (n - m) \times n \text{ matrica}$$

## Propozicija.

Neka je  $P$  matrica provjere parnosti koda  $C$ . Vektor  $x \in \mathbb{F}_q^n$  pripada kodu  $C$  ako i samo ako je  $xP^T = 0$ .

Dekodiranje pomoću **sindromoma**  $xP^T \dots$

# Dualni kod

Matrica provjere parnosti koda  $C$  je generirajuća matrica od  $C^\perp$

Ako je  $C$  kod duljine  $n$  i dimenzije  $m$ :

$G \rightsquigarrow m \times n$  matrica

$P \rightsquigarrow (n - m) \times n$  matrica

## Propozicija.

Neka je  $P$  matrica provjere parnosti koda  $C$ . Vektor  $x \in \mathbb{F}_q^n$  pripada kodu  $C$  ako i samo ako je  $xP^T = 0$ .

Dekodiranje pomoću **sindromoma**  $xP^T \dots$

## Propozicija.

Neka je  $G = [I \ A]$  generirajuća matrica koda  $C$ . Tada je  $P = [-A^T \ I]$  matrica provjere parnosti tog koda. Slovo  $I$  u matrici  $G$  označava jediničnu matricu reda  $m$ , a u  $P$  jediničnu matricu reda  $n - m$ .

**Primjer:** binarni  $[7, 4, 3]_2$  kod ( $n = 7$ ,  $m = 4$ ,  $d = 3$ ,  $q = 2$ ,  $e = 1$ )

$$G = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

**Primjer:** binarni  $[7, 4, 3]_2$  kod ( $n = 7$ ,  $m = 4$ ,  $d = 3$ ,  $q = 2$ ,  $e = 1$ )

$$G = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$P = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$



## Propozicija.

Neka je  $C$  linearni kod s matricom provjere parnosti  $P$ . Minimalna težina od  $C$  jednaka je minimalnom broju linearno zavisnih stupaca od  $P$ .

Točnije, vrijedi  $w(C) = d$  ako i samo ako u  $P$  postoji  $d$  linearno zavisnih stupaca, a bilo kojih  $d - 1$  ili manje stupaca su linearno nezavisni.

## Propozicija.

Neka je  $C$  linearni kod s matricom provjere parnosti  $P$ . Minimalna težina od  $C$  jednaka je minimalnom broju linearno zavisnih stupaca od  $P$ .

Točnije, vrijedi  $w(C) = d$  ako i samo ako u  $P$  postoji  $d$  linearno zavisnih stupaca, a bilo kojih  $d - 1$  ili manje stupaca su linearno nezavisni.

Težinski polinom:

$$W_C(X, Y) = \sum_{x \in C} X^{n-w(x)} Y^{w(x)} = \sum_{i=0}^n A_i X^{n-i} Y^i$$
$$A_i = |\{x \in C \mid w(x) = i\}|$$

## Propozicija.

Neka je  $C$  linearni kod s matricom provjere parnosti  $P$ . Minimalna težina od  $C$  jednaka je minimalnom broju linearno zavisnih stupaca od  $P$ .

Točnije, vrijedi  $w(C) = d$  ako i samo ako u  $P$  postoji  $d$  linearno zavisnih stupaca, a bilo kojih  $d - 1$  ili manje stupaca su linearno nezavisni.

## Težinski polinom:

$$W_C(X, Y) = \sum_{x \in C} X^{n-w(x)} Y^{w(x)} = \sum_{i=0}^n A_i X^{n-i} Y^i$$
$$A_i = |\{x \in C \mid w(x) = i\}|$$

## Teorem (MacWilliamsin identitet)

Za linearni kod  $C$  nad  $\mathbb{F}_q$  vrijedi

$$W_{C^\perp}(X, Y) = \frac{1}{|C|} W_C(X + (q-1)Y, X - Y)$$

```
gap> LoadPackage("GUAVA");;
gap> G:=[[1, 0, 0, 0, 1, 1, 0],
        [0, 1, 0, 0, 1, 0, 1],
        [0, 0, 1, 0, 0, 1, 1],
        [0, 0, 0, 1, 1, 1, 1]];;
gap> C:=GeneratorMatCode(G,GF(2));
a linear [7,4,1..3]1 code defined by gen. matrix over GF(2)
gap> CodeWeightEnumerator(C);
x_1^7+7*x_1^4+7*x_1^3+1
gap> D:=DualCode(C);
a linear [7,3,4]2..3 dual code
gap> CodeWeightEnumerator(D);
7*x_1^4+1
```

```
gap> LoadPackage("GUAVA");;
gap> G:=[[1, 0, 0, 0, 1, 1, 0],
        [0, 1, 0, 0, 1, 0, 1],
        [0, 0, 1, 0, 0, 1, 1],
        [0, 0, 0, 1, 1, 1, 1]];;
gap> C:=GeneratorMatCode(G,GF(2));
a linear [7,4,1..3]1 code defined by gen. matrix over GF(2)
gap> CodeWeightEnumerator(C);
x_1^7+7*x_1^4+7*x_1^3+1
gap> D:=DualCode(C);
a linear [7,3,4]2..3 dual code
gap> CodeWeightEnumerator(D);
7*x_1^4+1
```

$$W_C(X, Y) = X^7 + 7X^4Y^3 + 7X^3Y^4 + Y^7, \quad W_D(X, Y) = X^7 + 7X^3Y^4$$

# Hammingovi kodovi

$$\mathbb{F}_q = \{\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_{q-1}\}, \alpha_0 = 0, \alpha_1 = 1$$

# Hammingovi kodovi

$$\mathbb{F}_q = \{\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_{q-1}\}, \alpha_0 = 0, \alpha_1 = 1$$

$$P = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 & \cdots & 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 & \cdots & \alpha_{q-1} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots & & \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots \\ 0 & 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 & \cdots & 0 & 0 & 0 & \cdots & \alpha_{q-1} \\ 1 & 0 & 1 & \alpha_2 & \cdots & \alpha_{q-1} & \cdots & 0 & 1 & \alpha_2 & \cdots & \alpha_{q-1} \end{bmatrix}$$

# Hammingovi kodovi

$$\mathbb{F}_q = \{\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_{q-1}\}, \alpha_0 = 0, \alpha_1 = 1$$

$$P = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 & \cdots & 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 & \cdots & \alpha_{q-1} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots & & \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots \\ 0 & 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 & \cdots & 0 & 0 & 0 & \cdots & \alpha_{q-1} \\ 1 & 0 & 1 & \alpha_2 & \cdots & \alpha_{q-1} & \cdots & 0 & 1 & \alpha_2 & \cdots & \alpha_{q-1} \end{bmatrix}$$

## Primjer (Hammingovi kodovi)

Linearni kod definiran matricom provjere parnosti  $P$  zovemo  $q$ -arnim **Hammingovim kodom** s parametrom  $r$  i označavamo  $\text{Ham}(r, q)$ .

To je  $[\frac{q^r-1}{q-1}, \frac{q^r-1}{q-1} - r, 3]_q$  kod koji dostiže ocjenu pakiranja kugli.



# Hammingovi kodovi

$$\mathbb{F}_q = \{\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_{q-1}\}, \alpha_0 = 0, \alpha_1 = 1$$

$$P = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 & \cdots & 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 & \cdots & \alpha_{q-1} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots & & \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots \\ 0 & 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 & \cdots & 0 & 0 & 0 & \cdots & \alpha_{q-1} \\ 1 & 0 & 1 & \alpha_2 & \cdots & \alpha_{q-1} & \cdots & 0 & 1 & \alpha_2 & \cdots & \alpha_{q-1} \end{bmatrix}$$

## Primjer (Hammingovi kodovi)

Linearni kod definiran matricom provjere parnosti  $P$  zovemo  $q$ -arnim **Hammingovim kodom** s parametrom  $r$  i označavamo  $\text{Ham}(r, q)$ .

To je  $[\frac{q^r-1}{q-1}, \frac{q^r-1}{q-1} - r, 3]_q$  kod koji dostiže ocjenu pakiranja kugli.

R. W. Hamming, *Error detecting and error correcting codes*, Bell System Tech. J. **29** (1950), 147–160. ( $q = 2$ )

**Primjer:** binarni  $[7, 4, 3]_2$  kod ( $n = 7$ ,  $m = 4$ ,  $d = 3$ ,  $q = 2$ ,  $e = 1$ )

$$G = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$P = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

# Reed-Solomonovi kodovi

$$\mathbb{F}_q = \{\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_{q-1}\}, \alpha_0 = 0, \alpha_1 = 1$$

$$P = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 0 & 1 & \alpha_2 & \alpha_3 & \cdots & \alpha_{q-1} \\ 0 & 1 & \alpha_2^2 & \alpha_3^2 & \cdots & \alpha_{q-1}^2 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots \\ 0 & 1 & \alpha_2^{r-1} & \alpha_3^{r-1} & \cdots & \alpha_{q-1}^{r-1} \end{bmatrix}$$

# Reed-Solomonovi kodovi

$$\mathbb{F}_q = \{\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_{q-1}\}, \alpha_0 = 0, \alpha_1 = 1$$

$$P = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 0 & 1 & \alpha_2 & \alpha_3 & \cdots & \alpha_{q-1} \\ 0 & 1 & \alpha_2^2 & \alpha_3^2 & \cdots & \alpha_{q-1}^2 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots \\ 0 & 1 & \alpha_2^{r-1} & \alpha_3^{r-1} & \cdots & \alpha_{q-1}^{r-1} \end{bmatrix}$$

## Primjer (Reed-Solomonovi kodovi)

Linearni kod definiran matricom provjere parnosti  $P$  nad poljem  $\mathbb{F}_q$  ima parametre  $[q, q - r, r + 1]_q$  i dostiže Singletonovu ocjenu.

# Reed-Solomonovi kodovi

$$\mathbb{F}_q = \{\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_{q-1}\}, \alpha_0 = 0, \alpha_1 = 1$$

$$P = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 0 & 1 & \alpha_2 & \alpha_3 & \cdots & \alpha_{q-1} \\ 0 & 1 & \alpha_2^2 & \alpha_3^2 & \cdots & \alpha_{q-1}^2 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 1 & \alpha_2^{r-1} & \alpha_3^{r-1} & \cdots & \alpha_{q-1}^{r-1} \end{bmatrix}$$

## Primjer (Reed-Solomonovi kodovi)

Linearni kod definiran matricom provjere parnosti  $P$  nad poljem  $\mathbb{F}_q$  ima parametre  $[q, q - r, r + 1]_q$  i dostiže Singletonovu ocjenu.

I. S. Reed, G. Solomon, *Polynomial codes over certain finite fields*, J. Soc. Indust. Appl. Math. **8** (1960), 300–304. ( $q = 2^k$ )

# Reed-Solomonovi kodovi

$$\mathbb{F}_q = \{\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_{q-1}\}, \alpha_0 = 0, \alpha_1 = 1$$

$$P = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 0 & 1 & \alpha_2 & \alpha_3 & \cdots & \alpha_{q-1} \\ 0 & 1 & \alpha_2^2 & \alpha_3^2 & \cdots & \alpha_{q-1}^2 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots \\ 0 & 1 & \alpha_2^{r-1} & \alpha_3^{r-1} & \cdots & \alpha_{q-1}^{r-1} \end{bmatrix}$$

## Primjer (Reed-Solomonovi kodovi)

Linearni kod definiran matricom provjere parnosti  $P$  nad poljem  $\mathbb{F}_q$  ima parametre  $[q, q - r, r + 1]_q$  i dostiže Singletonovu ocjenu.

**Primjene:** zapisivanje podataka na CD-ove, DVD-ove i Blu-ray diskove, QR kodovi, satelitske komunikacije, sustavi za pohranu podataka kao što je RAID 6...

# Savršeni kodovi

Kodovi koji dostižu Singletonovu ocjenu: [MDS kodovi](#)

# Savršeni kodovi

Kodovi koji dostižu Singletonovu ocjenu: [MDS kodovi](#)

Kodovi koji dostižu ocjenu pakiranja kugli: [savršeni kodovi](#)



# Savršeni kodovi

Kodovi koji dostižu Singletonovu ocjenu: [MDS kodovi](#)

Kodovi koji dostižu ocjenu pakiranja kugli: [savršeni kodovi](#)

$$M \cdot \sum_{i=0}^e \binom{n}{i} (q-1)^i = q^n$$

# Savršeni kodovi

Kodovi koji dostižu Singletonovu ocjenu: [MDS kodovi](#)

Kodovi koji dostižu ocjenu pakiranja kugli: [savršeni kodovi](#)

$$M \cdot \sum_{i=0}^e \binom{n}{i} (q-1)^i = q^n$$

**Trivijalni primjeri:**

$$C = \{00 \cdots 0\}, e = n$$

$$C = F^n, e = 0$$

$$C = \{00 \cdots 0, 11 \cdots 1\}, d = n \text{ neparan i } q = 2$$

# Savršeni kodovi

Kodovi koji dostižu Singletonovu ocjenu: [MDS kodovi](#)

Kodovi koji dostižu ocjenu pakiranja kugli: [savršeni kodovi](#)

$$M \cdot \sum_{i=0}^e \binom{n}{i} (q-1)^i = q^n$$

## Trivijalni primjeri:

$$C = \{00 \cdots 0\}, e = n$$

$$C = F^n, e = 0$$

$$C = \{00 \cdots 0, 11 \cdots 1\}, d = n \text{ neparan i } q = 2$$

## Netrivijalni primjeri:

$$\text{Ham}(r, q), d = 3$$

Kodovi koji dostižu Singletonovu ocjenu: [MDS kodovi](#)

Kodovi koji dostižu ocjenu pakiranja kugli: [savršeni kodovi](#)

$$M \cdot \sum_{i=0}^e \binom{n}{i} (q-1)^i = q^n$$

**Trivijalni primjeri:**

$$C = \{00 \cdots 0\}, e = n$$

$$C = F^n, e = 0$$

$$C = \{00 \cdots 0, 11 \cdots 1\}, d = n \text{ neparan i } q = 2$$

**Netrivijalni primjeri:**

$$\text{Ham}(r, q), d = 3$$

*M. J. E. Golay, Notes on digital coding, Proc. I.R.E. 37 (1949), 657.*

$$G_{23} \rightsquigarrow [23, 12, 7]_2 \quad G_{11} \rightsquigarrow [11, 6, 5]_3$$

E. F. Assmus, Jr., H. F. Mattson, Jr., *On tactical configurations and error-correcting codes*, J. Combinatorial Theory **2** (1967), 243–257.

## Teorem.

Neka je  $C$  linearni  $[n, m, d]_q$  kod s neparnom minimalnom težinom  $d = 2e + 1$ . Kod  $C$  je savršen ako i samo ako nosači kodnih riječi minimalne težine čine  $(e + 1)$ - $(n, d, (q - 1)^e)$  dizajn.

E. F. Assmus, Jr., H. F. Mattson, Jr., *On tactical configurations and error-correcting codes*, J. Combinatorial Theory **2** (1967), 243–257.

## Teorem.

Neka je  $C$  linearni  $[n, m, d]_q$  kod s neparnom minimalnom težinom  $d = 2e + 1$ . Kod  $C$  je savršen ako i samo ako nosači kodnih riječi minimalne težine čine  $(e + 1)$ - $(n, d, (q - 1)^e)$  dizajn.

$$\text{Ham}(r, q) \rightsquigarrow 2 - \left(\frac{q^r - 1}{q - 1}, 3, q - 1\right)$$

E. F. Assmus, Jr., H. F. Mattson, Jr., *On tactical configurations and error-correcting codes*, J. Combinatorial Theory **2** (1967), 243–257.

## Teorem.

Neka je  $C$  linearni  $[n, m, d]_q$  kod s neparnom minimalnom težinom  $d = 2e + 1$ . Kod  $C$  je savršen ako i samo ako nosači kodnih riječi minimalne težine čine  $(e + 1)$ - $(n, d, (q - 1)^e)$  dizajn.

$$\text{Ham}(r, q) \rightsquigarrow 2 - \left(\frac{q^r - 1}{q - 1}, 3, q - 1\right)$$

$$q = 2: \text{Steinerov sustav trojki } 2 - (2^r - 1, 3, 1)$$

E. F. Assmus, Jr., H. F. Mattson, Jr., *On tactical configurations and error-correcting codes*, J. Combinatorial Theory **2** (1967), 243–257.

## Teorem.

Neka je  $C$  linearni  $[n, m, d]_q$  kod s neparnom minimalnom težinom  $d = 2e + 1$ . Kod  $C$  je savršen ako i samo ako nosači kodnih riječi minimalne težine čine  $(e + 1)$ - $(n, d, (q - 1)^e)$  dizajn.

$$\text{Ham}(r, q) \rightsquigarrow 2 - \left( \frac{q^r - 1}{q - 1}, 3, q - 1 \right)$$

$$q = 2: \text{Steinerov sustav trojki } 2 - (2^r - 1, 3, 1)$$

$$G_{23}, [23, 12, 7]_2 \rightsquigarrow 4 - (23, 7, 1)$$



E. F. Assmus, Jr., H. F. Mattson, Jr., *On tactical configurations and error-correcting codes*, J. Combinatorial Theory **2** (1967), 243–257.

## Teorem.

Neka je  $C$  linearni  $[n, m, d]_q$  kod s neparnom minimalnom težinom  $d = 2e + 1$ . Kod  $C$  je savršen ako i samo ako nosači kodnih riječi minimalne težine čine  $(e + 1)$ - $(n, d, (q - 1)^e)$  dizajn.

$$\text{Ham}(r, q) \rightsquigarrow 2 - \left( \frac{q^r - 1}{q - 1}, 3, q - 1 \right)$$

$$q = 2: \text{Steinerov sustav trojki } 2 - (2^r - 1, 3, 1)$$

$$G_{23}, [23, 12, 7]_2 \rightsquigarrow 4 - (23, 7, 1)$$

$$G_{11}, [11, 6, 5]_3 \rightsquigarrow 3 - (11, 5, 4)$$

E. F. Assmus, Jr., H. F. Mattson, Jr., *On tactical configurations and error-correcting codes*, J. Combinatorial Theory **2** (1967), 243–257.

## Teorem.

Neka je  $C$  linearni  $[n, m, d]_q$  kod s neparnom minimalnom težinom  $d = 2e + 1$ . Kod  $C$  je savršen ako i samo ako nosači kodnih riječi minimalne težine čine  $(e + 1)$ - $(n, d, (q - 1)^e)$  dizajn.

$$\text{Ham}(r, q) \rightsquigarrow 2 - \left(\frac{q^r - 1}{q - 1}, 3, q - 1\right)$$

$$q = 2: \text{Steinerov sustav trojki } 2 - (2^r - 1, 3, 1)$$

$$G_{23}, [23, 12, 7]_2 \rightsquigarrow 4 - (23, 7, 1)$$

$$G_{11}, [11, 6, 5]_3 \rightsquigarrow 3 - (11, 5, 4) \rightsquigarrow 4 - (11, 5, 1)$$

```
gap> M24:=MathieuGroup(24);
gap> diz3:=KramerMesnerSearch(5,24,8,1,M24)[1];;
gap> diz7:=DerivedBlockDesign(diz3,1);;
gap> AllTDesignLambdas(diz7);
[ 253, 77, 21, 5, 1 ]
gap> IntersectionNumbers(diz7);
[ 1, 3 ]
```

```
gap> M24:=MathieuGroup(24);
gap> diz3:=KramerMesnerSearch(5,24,8,1,M24)[1];;
gap> diz7:=DerivedBlockDesign(diz3,1);;
gap> AllTDesignLambdas(diz7);
[ 253, 77, 21, 5, 1 ]
gap> IntersectionNumbers(diz7);
[ 1, 3 ]

gap> mat7:=BlocksToIncidenceMat(diz7.blocks);;
gap> DimensionsMat(mat7);
[ 23, 253 ]
```

```
gap> M24:=MathieuGroup(24);
gap> diz3:=KramerMesnerSearch(5,24,8,1,M24)[1];;
gap> diz7:=DerivedBlockDesign(diz3,1);;
gap> AllTDesignLambdas(diz7);
[ 253, 77, 21, 5, 1 ]
gap> IntersectionNumbers(diz7);
[ 1, 3 ]

gap> mat7:=BlocksToIncidenceMat(diz7.blocks);;
gap> DimensionsMat(mat7);
[ 23, 253 ]

gap> mat7t:=TransposedMat(mat7);;
gap> DimensionsMat(mat7t);
[ 253, 23 ]
```

```
gap> G23:=GeneratorMatCode(mat7t,GF(2));  
a linear [23,12,1..7]3 code defined by generator matrix  
over GF(2)  
gap> IsPerfectCode(G23);  
true
```

```
gap> G23:=GeneratorMatCode(mat7t,GF(2));
a linear [23,12,1..7]3 code defined by generator matrix
over GF(2)
gap> IsPerfectCode(G23);
true
gap> wd:=WeightDistribution(G23);
[ 1, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 253, 506, 0, 0, 1288, 1288, 0, 0, 506,
  253, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 1 ]
gap> AddWeights:=l->List([1..Size(l)],i->[i-1,l[i]]);
function( l ) ... end
gap> AddWeights(wd);
[ [ 0, 1 ], [ 1, 0 ], [ 2, 0 ], [ 3, 0 ], [ 4, 0 ], [ 5, 0 ],
  [ 6, 0 ], [ 7, 253 ], [ 8, 506 ], [ 9, 0 ], [ 10, 0 ],
  [ 11, 1288 ], [ 12, 1288 ], [ 13, 0 ], [ 14, 0 ],
  [ 15, 506 ], [ 16, 253 ], [ 17, 0 ], [ 18, 0 ], [ 19, 0 ],
  [ 20, 0 ], [ 21, 0 ], [ 22, 0 ], [ 23, 1 ] ]
```

```
gap> supp23:=List(Elements(G23),Support);;
gap> diz8:=BlockDesign(23,Filtered(supp23,x->Size(x)=8));;
gap> AllTDesignLambdas(diz8);
[ 506, 176, 56, 16, 4 ]
gap> IntersectionNumbers(diz8);
[ 0, 2, 4 ]
gap> diz9:=BlockDesign(23,Filtered(supp23,x->Size(x)=11));;
gap> AllTDesignLambdas(diz9);
[ 1288, 616, 280, 120, 48 ]
gap> IntersectionNumbers(diz9);
[ 3, 5, 7 ]
```



```
gap> supp23:=List(Elements(G23),Support);;
gap> diz8:=BlockDesign(23,Filtered(supp23,x->Size(x)=8));;
gap> AllTDesignLambdas(diz8);
[ 506, 176, 56, 16, 4 ]
gap> IntersectionNumbers(diz8);
[ 0, 2, 4 ]
gap> diz9:=BlockDesign(23,Filtered(supp23,x->Size(x)=11));;
gap> AllTDesignLambdas(diz9);
[ 1288, 616, 280, 120, 48 ]
gap> IntersectionNumbers(diz9);
[ 3, 5, 7 ]

gap> G11:=TernaryGolayCode();
a cyclic [11,6,5]2 ternary Golay code over GF(3)
gap> wd:=WeightDistribution(G11);
[ 1, 0, 0, 0, 0, 132, 132, 0, 330, 110, 0, 24 ]
```

```
gap> AddWeights(wd);  
[ [ 0, 1 ], [ 1, 0 ], [ 2, 0 ], [ 3, 0 ], [ 4, 0 ],  
  [ 5, 132 ], [ 6, 132 ], [ 7, 0 ], [ 8, 330 ], [ 9, 110 ],  
  [ 10, 0 ], [ 11, 24 ] ]  
gap> supp11:=List(Elements(G11),Support);;  
gap> BlockDesign(11,AsSet(Filtered(supp11,x->Size(x)=5)));;  
gap> AllTDesignLambdas(last);  
[ 66, 30, 12, 4, 1 ]
```

```
gap> AddWeights(wd);  
[ [ 0, 1 ], [ 1, 0 ], [ 2, 0 ], [ 3, 0 ], [ 4, 0 ],  
  [ 5, 132 ], [ 6, 132 ], [ 7, 0 ], [ 8, 330 ], [ 9, 110 ],  
  [ 10, 0 ], [ 11, 24 ] ]  
gap> supp11:=List(Elements(G11),Support);;  
gap> BlockDesign(11,AsSet(Filtered(supp11,x->Size(x)=5)));;  
gap> AllTDesignLambdas(last);  
[ 66, 30, 12, 4, 1 ]
```

Prošireni kod:

$$\bar{C} = \{(x_1, \dots, x_n, x_{n+1}) \in \mathbb{F}_q^{n+1} \mid (x_1, \dots, x_n) \in C, x_{n+1} = -\sum_{i=1}^n x_i\}$$

```
gap> AddWeights(wd);  
[ [ 0, 1 ], [ 1, 0 ], [ 2, 0 ], [ 3, 0 ], [ 4, 0 ],  
  [ 5, 132 ], [ 6, 132 ], [ 7, 0 ], [ 8, 330 ], [ 9, 110 ],  
  [ 10, 0 ], [ 11, 24 ] ]  
gap> supp11:=List(Elements(G11),Support);;  
gap> BlockDesign(11,AsSet(Filtered(supp11,x->Size(x)=5)));;  
gap> AllTDesignLambdas(last);  
[ 66, 30, 12, 4, 1 ]
```

Prošireni kod:

$$\bar{C} = \{(x_1, \dots, x_n, x_{n+1}) \in \mathbb{F}_q^{n+1} \mid (x_1, \dots, x_n) \in C, x_{n+1} = -\sum_{i=1}^n x_i\}$$

$$G_{12} = \bar{G}_{11} \rightsquigarrow [12, 6, 6]_3, \quad G_{24} = \bar{G}_{23} \rightsquigarrow [24, 12, 8]_2$$

```
gap> G12:=ExtendedTernaryGolayCode();  
a linear [12,6,6]3 extended ternary Golay code over GF(3)  
gap> WeightDistribution(G12);  
[ 1, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 264, 0, 0, 440, 0, 0, 24 ]  
gap> G24:=ExtendedBinaryGolayCode();  
a linear [24,12,8]4 extended binary Golay code over GF(2)  
gap> WeightDistribution(G24);  
[ 1, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 759, 0, 0, 0, 2576, 0, 0, 0, 759,  
  0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 1 ]  
gap> IsPerfectCode(G12);  
false  
gap> IsPerfectCode(G24);  
false
```

## Teorem (Assmus-Mattson)

Neka je  $C \leq \mathbb{F}^n$  kod s parametrima  $[n, m, d]_q$  i neka dualni kod  $C^\perp$  ima parametre  $[n, n - m, e]_q$ . Neka su  $B_i$  koeficijenti težinskog polinoma dualnog koda:  $W_{C^\perp}(X, Y) = \sum_{i=0}^d B_i X^{n-i} Y^i$ . Za  $q = 2$  stavimo  $v_0 = w_0 = n$ , a inače neka je

$$v_0 = \max \left\{ v \in \mathbb{N} \mid v - \left\lfloor \frac{v + q - 2}{q - 1} \right\rfloor < d \right\},$$
$$w_0 = \max \left\{ w \in \mathbb{N} \mid w - \left\lfloor \frac{w + q - 2}{q - 1} \right\rfloor < e \right\}.$$

Neka je  $t < d$  takav da je najviše  $d - t$  koeficijenata  $B_0, \dots, B_{n-t}$  različito od nule. Tada za svaki  $k$ ,  $d \leq k \leq v_0$  skup svih nosača vektora težine  $k$  u  $C$  čini  $t$ -dizajn (ako postoje takvi vektori). Nadalje, za svaki  $k$ ,  $e \leq k \leq w_0$  skup svih nosača vektora težine  $k$  u  $C^\perp$  čini  $t$ -dizajn (ako postoje takvi vektori).